

Передплата

на «РУСЛАНА» вносити:

в Австрії:

на цілий рік 20 кор.
на пів року 10 кор.
на чверть року 5 кор.
на місяць 170 кор.

За границею:

на цілий рік 16 рублів
або 36 франків
на пів року 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5½ год. пополудни.

Редакция, администрация і експедиция «Руслана» під ч. 1. пл. Дембровського (Хорунщини). Експедиция місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсманна.

Рукописи звертає ся лише на попередні застереження. — Рекламаций неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і привітні донесени по 3) с. від стрічки.

Безвиглядна політика.

(X) Імовірно 29. с. м. покінчать делегації свою роботу, а відтак пильною справою є передовсім ухвалення рекрутацийного закону, позаяк правительство і так уже було приневолене відпочити бранку до цвітня. Насуває ся отже питання, чи державна рада буде спроможна ухвалити згаданий закон? Зібрана в перших днях лютого у Відні парламентарна комісія молодоческого клубу, а опісля виконний відділ сегож стороництва в Празі признали були вправді, що нема ніякого поводу змінити політичне поступоване в посольській палаті супроти міністерства д-ра Кербера, однак здавало ся, що як давніше, так і тепер молодочехи не будуть спияти ухвалення рекрутацийного закону.

Але тимчасом склали ся події, які ще більше заострили становище чеських послів супроти міністерства д-ра Кербера. Маршалок чеського сойму кн. Лобковіц відніс ся на основі ухвали краєвого відділу до міністра-президента з домаганем, щоби скликано чеський сойм для ухвалення підмоги для потерпішого від елементарних шкід населеня. Міністер-президент відповів на письмо маршалка, що на основі його інформацій німецька обструкція буде так довго тривати в чеськім соймі, поки не устане чеська обструкція в державній раді. Задля того не можна сподівати ся в чеськім соймі так довго успішної роботи, поки державна рада не залишить обструкції. Скоро сповнить ся се усліве, міністер-президент радо хоче вволити бажаню краєвого відділу і скликати чеський сойм, позаяк се дуже добре відчуває, що край наслідком фінансових клопотів і елементарних нещаст опинив ся в труднім положеню, а не може собі порадишити иншим способом, не маючи в краєвих законах § фу 14-го.

Се письмо чеського маршалка і відповідь міністра-президента кидають ярке світло на сучасне політичне і парламентарне положенє в Австрії. Чехи спинили всяку роботу в державній раді на перекір правительству і Німцям, а Німці у відплату за се затарасували дорогу до успішної роботи в чеськім соймі. А позаяк Чехи домагають ся скликаня сойму, щоби ухвалити підмоги для своїх виборців, потерпівших від елементарних шкід і тим винагородити їм хоч вчасти бевплідність державної ради, отже Німці опирають ся всякій роботі в чеськім соймі, щоби тим наглядно доказати бевплідність чеської політики. Обидва противники обстають завзято при своїй постанові, яка видає ся їм найпригіднішою, щоби приневолити противника до зміни політики, а вислід сего завзята є такий, що ані державна рада, ані чеський сойм не спосібні до успішної роботи.

Др. Странський, заступник голови молодоческого клубу, виступає в своїм органі Lidove Noviny вельми остро супроти міністра-президента задля відповіді краєвому відділові чеському. Окрім того остро докоряє чеським аграрникам за їх супліку

писану до д-ра Кербера, як і краєвому відділові за його домаганє соймової сесії, позаяк все те є лише водою на млин д-ра Кербера. Др. Странський каже, що боротьба Чехів проти правительственной системи вимагає саможертви і терпеливості. В найкритичнійшій хвилі повело ся Чехам спинити державну машину, а тепер повинні були світові доказати, що чеський нарід не буде рвати ся за кененими ему матеріальними користями. Ухваленє водних каналів і заключенє розуму задля підмоги для Праги не принесє слави чеському народові. Елементарні шкоди можна злагодити позичками в краєвім банку, а нарід повинен боронити ся. Др. Кербер осуджує німецьку обструкцію, однак в дійсности роздратовує її проти Чехів.

Такий погляд висловлює др. Странський, котрий недавно ще в раді державній осуджував обструкцію яко нісенітницю. Тимчасом в староческім дневнику Hlas Narođa висловлює ся якийсь визначний політик ось як про політичне положенє: «В правительственных кругах зачудовані вельми тим, що Чехи уважають погрозою відповідь д-ра Кербера маршалкови Лобковіцови. Ні один зворот в тім листі не обраджує такого розумія, а висловлено там лише журбу, що скликанє сойму було-б безуспішне супроти німецької обструкції. Сю ціль можна досягнути лише рівночасним оживленем законгенілої державної ради. Правительство не винно такому станови річи, се вислід цілого політичного положеня. Правительство застерігає ся проти інсинуації, начеб то оно викликало обструкцію в чеськім соймі, а така інсинуація має лише метою роздратовати чеську прилюдну опінію проти порозумія правительства з чеськими послами.

Недавно також др. Пацак промовляв на вічу за тим, щоби чеські послы не залишали обструкції, а навіть для військового закону не повинні зробити виїмки. Ся тактика могла перед двома-тремя роками робити вражине, позаяк остре поступоване в нинішніх часах більше припадає до впадоби виборцям, як спокійне і поважне. Така тактика могла навіть мати певні успіхи тоді, коли правительство було зобовязане до певних речинців. Однак тепер др. Кербер не має примусових речинців, § 14. дає вигідну нагоду полагодити всі державні конечности без державної ради. Однак хоч молодочехи се дуже добре бачать, не хотять залишити обструкції з огляду на чеських аграрників і социал-демократів, які вже чатують на се, щоби зайняти їх місце (останніми часами знов втратили они 2 мандати при доповняючих виборах). Отже хоч бачать бевплідність і безвиглядність своєї теперішньої тактики, хотять остати послідовними і через те не допускають до ніякої роботи. А на тім, що они таку безвиглядну політику ведуть, що так завзято спорять Чехи і Німці, найгірше виходять инші, слабші народности в Австрії, а між ними і Русини, котрим через те відібрано спомогу, допоминати ся о свої потреби і права.

Япансько-російска війна.

Квестія порушеня Япанією міжнародного права про невтральність, які ми вже піднесли оноді, найшли тепер свій вираз в урядовім російськім комунікаті. Іменно міністер заграничних справ гр. Лямбдорф звернув ся до дипломатичних заступників Росії за границею з ось якою нотою: Від хвилі зірваня дипломатичних зносин межі Росією а Япанією, правительство в Токіо допускає ся явного порушеня загально признаних правил що до взаїмних відносин межі цивілізованими народами. Не входячи в подрібні випадки порушеня сих правил зі сторони Япанії, російське правительство вважає конечною річю звернути бачну увагу держав на япанські зносіля що-до Кореї. Независимість та інтегральність Кореї, як зовсім самостійної держави признали всі держави. Сі засади признали також в першім артикулі трактату з Сімонасаки, а спеціальний трактат, заключений в тій цілі дня 17 (30) січня 1902 межі Англією а Япанією містить потвердженє умови з Сімоносаки. Так само висказано ті засади у французско-російській декларації з 3 (16) марця 1902. Перевиджуючи небезпечність можливої усобиці межі Росією а Япанією, звернув ся корейський цїсар з початком січня 1904 р. з обїжником до всіх держав, в якім повідомлює про свою постанову заховави як найстрогійшої невтральности. Сю заяву прийняли держави з прихильністю, а ратифікувала їх також Росія. Російський заступник в Сеулю висказав офіційально корейському цїсареві подяку за сю декларацію. Помимо тих всіх трактатів і зобовязань япанське правительство насуперек міжнародному праву, як се тепер на підставі строго стверджених фактів доказано:

- 1) Перед отворенем неприятельских кроків против Росії висадило на сушу свої війська в самостійній корейській державі;
- 2) відділом своєї ескадри дня 8 лютого, се є 3 дни перед вповідженем війни устроїло наглий напад в невтральній пристани Чемульпо на два російські воєнні кораблі, яких команди не були повідомлені про зірване зносин з Япанією, бо Япанці в злосливий спосіб здержали дорученє російської телеграми на дуньскім каблї і знищили дроты на Кореї. Подробиці сего обурюючого нападу на російські кораблі находять ся в оголошеній урядовою телеграмі російського посла в Сеулю;
- 3) мимо естующих міжнародних правил, якийсь час перед розпочатем воєнної акції — торговельні російські кораблі, які находили ся в невтральних корейских пристанях забрали Япанці як воєнну добычу;
- 4) корейському цїсареві заявлено за посередництвом япанського посла в Сеулю, що Корею тепер уважає ся, як остаючу під япаньским зарядом і остережено єго що колиб не слухав Япанців, військо обсадить цїсарську палату;
- 5) за посередництвом французского амбасадора віввала Япанія російського заступника в Сеулю, щоби з російским персоналем і консулом опустив Корею;
- 6) В пересвідченю, що всі наведені факти є обурюючим порушенем міжнародних прав, російське правительство вважає своїм обовязком звернути ся до всіх держав з протестом против такого поступованя япанського правительства, в певнім ожиданю, що всі держави подїлять становиско Росії. Рівночасно перестережено корейське правитель-

ство, що з причини нелегального присвоєння собі влади на Корей Японцями, розпорядження, видані корейським правительством під впливом Японії, вважає Росія нествуючими.

Нові вісті.

Російська агенція доносить з Порт-Артура, що вночі з дня 22. на 23. с. м. японська ескадра виконала новий атак на Порт-Артур. Завдяки чуйності російської фльоти атак не удав ся. Чотири кораблі, наповнені легко зашальними, вибуховими матеріалами, які Японці хотіли впровадити до Порт-Артура, не врядали жадної шкоди, але самі в часті затонули, в часі розбили ся. Два японські торпедові судна, які супроводжували ті кораблі, знищили російська фльота.

На суші Японці не поступають в своїх воєнних кроках, бо настав тепер легіт і дороги в Корей страшно розкисли. Паризький Matin доносить з Харбіна, що Японці оголосили детронізацію корейського цесаря і анексію Корей в заряд Японії. Бюро Райтера доносить з Токіо, немов то зі справоздань тамошних банків виходить, що субскрипція на народну воєнну позичку в квоті 100 мільонів гнів, принесла майже чотири рази стілько. Навіть слуги і робітники взяли участь в субскрипції. Як пересаджена ся вістка, показує з цифрового зіставленя. Японія має коло 40 мільонів населеня, отже на кожний мільон випало би 10 мільонів субскрипції. А що ва має в вартости 480 К, так ся сума на наші гроші мусіла би понятити ся. Се так, як би Галичина спромогла ся на 200 і кількадесять мільонів позички! А в Японії тимбільше се неможливе, що се гористий убогий край, далеко менше культурно розвинений як Галичина, а вже і так доволі ослаблений дотеперішніми податками на оруженя.

Льондонський Standard доносить, що на шляху між Харбіном а Владивостоком Чунгузи абурили шлях залізничі на просторі 70 миль. Також і на сибірській залізничі транспорт війск дуже утруднений задля непривітної, зимової пори. Проявляють ся різні недуги між війском, а брак лікарів. І справді така подорож через три до чотири тижні без перерви, в замкненім, неогріванім, товаровім вагоні, якими мусять транспортувати війско на далекий Схід, є далеко страшнішою мукою, як сама війна, хотьби серед найтяжких обставин.

Політичний перегляд.

Жиемо під знаком війни. Зі всіх сторін відзивають ся воєнні відгуки. Передовсім всякий вважає своїм обовязком зазначити своє становиско супротив японсько російської війни. Польска »liga narodowa«, яка переняла на себе права і завданя »zradu narodowego«, видала відозву під адресою польского населеня в російській державі. Польські часописи не замішують сей відозви, ані не подають єї змісту, а тільки N. Reforma

висказала ся, що »фразеологією, пригадууючою студентські роботи, переладована ся відозва і має передовсім одну хябу: є лишньою, зовсім лишньою... в найліпшій разі«. Також і варшавські соціялісти видали пламенну відозву, яку містить Kurjer lwowski, а яка кінчить ся словами: »Нех жие неподлегла, соціялістична Польска!«

Поминувши то, що такі держави як Австро-Угорщина і єї сусіди знайшли ся ще в більшій як доси небезпечности, воєнний настрій проявив ся навіть аж на піренейскім півострові. Іспанія мобілізує війско, котре має вислати ніби то для береження своїх портів, положених при головних лінійах. На острові канарійські мають відійти сими днями два полки і 4 батерії. Впрочім міністерство війни держить рухи війска у великій тайні та й годі знати, в якій ціли вони відбувають ся, бо по правді ніхто і нічо не грозить іспанським портам. Можна би в тій мобілізації добачувати якусь звязь з Англією, але президент міністрів Мавра заперечив тому, мов би був якийсь іспансько англійський союз. Зачувати навіть, що Португалія постановила змобілізувати 15.000 війска. В виду того не можна дивувати ся, коли від часу до часу вирине чулка, що й Австро-Угорщина лагодить ся до мобілізації; наша держава мала би до того в сій порі може більшу причину, як яка инша. На балканським півострові мабуть не приїде до спокою, мимо того, що в сій хвили надходять звідам успокоюючі вісті. Поменші балканські держави, здаєсь, не хотять нарушити мира, бо ввиду того, що Росія запугана у війну на далекім Сході, не можуть надіяти ся на єї поміч. Але инша річ, чи Туреччина не спонукає їх до війни. Болгарський агент дипломатичний в Парижі Золотович сказав одному з дипломатичних інформаторів газети Temps, що Болгарія ршила ся нині більше як коли небудь не робити нічого, що могло би нарушити мир. Але инша річ, чи Туреччина схоче так само поступати. Туреччина збирає заєдно війско над болгарською границею, гнобить у себе болгарских підданих і робить шкоду болгарській торговлі. В Царгороді — каже Золотович — взяла знов від кількох неділі перевагу воєнна партія. Турки раді з того, що Росія має війну на далекім Сході, а фанатизм турецких урядників стає щораз більший. Згаданий інформатор, Жорж Вільер, додає до того: Мені видять ся, що в Льондоні і Парижі займають ся справою спільного виступленя в Царгороді і Софії і уважають єї за імовірну.

Але і в самій Австрії бовні сурми починають чимраз голоснійше відзивати ся. Вістки про приготуване до мобілізації не сходять з щоденного порядку, а настрої всіх органів, близьких воєнним кругам виражає ся в загалі: ліпше мащерувати чим стояти. Вправді N. fr. Presse заявила, що Австрія буде тільки боронити ся перед окупацією Альбанії Італією, щоби береги Адриійского моря сего одинокого морского вікна нашої монархії, не стали по обох сторонах італійськими. Однак Reichswehr дораджує окупа-

цію аж по Солунь, а Militärisches Wochenblatt обстає за окупацією Сербії. Против сего не мала би також і Росія нічого, яка для себе резервує... Болгарію, а населене тих країв так вже умучене неевностию відносин, браком ладу і державної думки, що радо бачили би таку зміну у себе. Такі погляди і змаганя можуть принести ще не одну несподіванку.

Н О В І Н К И.

— Календар. В п'ятницю: руско-кат. Мартиїяна; рим.-кат. Вальбурги. — В суботу: руско-кат. Авксентія; рим.-кат. Александра.

— Самохвальба культурників. В ч. 40. львівского Przegląd-у звідають з Тернопільщини, що в Березовиці великій Поляки не мали костела і сьвященника і були приневолені(?) ходити до церкви та мимозолі приєставати до руского обряду (як хто перейде з руского обряду на латинський, тоді Поляки мають вимовку: таż to jeden Pan Bog!). Тепер заходом дідича Серватовского прилучив архиеп. Більчевський Березовицю до лат. парафії в Буцнів, і як зачєннє тернопільський культурник в Przegląd-і, наступила з того часу велика зміна в Березовиці. Костел в неділі і сьвята відчинені назовнє ся парафіянами а науки голєшені сьвященником і сердешна опіка над людом властителів сего села спрочиняють, що люд двигє ся там матеріяльно і морально.

Отже знаючи Березовицю велику від більш як 40 літ можемо запевнити, що все те є нуста самохвальба культурників, бо Березовиця здаєн давня була осьвяченою, прамірною і можливою громадою, а підвалини до сего положив довголітний, многозаслужений і взірцевий парох і декан Йосиф Скоморовський, попередник теперішнього приходника. Своім справді батьківським поступованєм, дбалостю о церкву і школу умів собі пок. Скоморовський зеднати велике поважанє не лише в громаді, але й в цілій околиці і єго заходам треба приписати, що Березовиця велика була здавна примірною громадою і не потребувала аж такого культуртрегера, як лат. приходник з Буцневи, про котрого можна б чимало розказати. Wiedzą sąsiedzi, jak kto siedzi, а ми не хочемо сего виволікати, лише радимо не убирати ся в чуже піре, чужі заслуги собі приписувати. Культура і моральність була давно вже в Березовиці великій, нім ще почав нею опікувати ся п. Серватовський і кс. Чарковський. Sapienti sat.

— Загальні збори членів тов-а »Шкічня Поміч« у Львові відбудуть ся в неділю дня 28. с. м. о 4. год. з полудня в комнатах »Рускої Бесіди«, ринок, ч. 10. На порядку денним поставлені: звіт з діяльности виділу, вибір нового виділу і внесєня членів. — Було би пожаданім, щоби приятелі наших шкіл зібрали ся в більшій числі і застановились над збільшюючими ся потребами бідної рускої молодіжк.

— Пожарний »Сокол« в Тейсарові, жидачівского повіта, засновано на статутах львівского »Сокола«. Статут затвердило вже намісництво. — У вчерашнім числі »Руслана« оголошено заснованє пожарного »Сокола« в Кавчім, стрийского повіта, а мало бути в Кавчім Куті.

— Про отворенє пожарного »Сокола« в Ляшках мурованих коло Львова пишуть нам: Дня 21. є

Богдан Лепкий.

В касині.

Сиділо їх кількох при довгим, зеленим столі, переглядаючи часописи.

В сусідній кімнаті на право стукала білярдові кулі а через двері на ліво лунав бренькіт шклянок.

»За здоровлє паня совітника!«

»Най жие пан начальник!«

»Многая літа!«

»Піє Куба до Якуба...«

Весело бувзе в наших маломісточкових касинах на сьвятого першого. Дуже весело!

Панове при зеленим столі читають дальше. Их не обходить ані білярд, ані весела забава при шклянці, вони тонуть з душею і з тілом в красівій і заграничній політиці.

»З тої Македонії поганій воздух віє.«

»А най там тая дич виріже ся

до лаби. Що нас то може обходити?«

»А читали панове, що убийники в Білгороді були заплачені, як звичайні різники? Коштувала тая різанина, щось триста тисяч.«

»Ладний гріш!«

»Боже милій! Чого то нині не зробить чоловік для гроша!...«

В тім один з них з гнівом кидає від себе часопись і глядить в вікно. Зіває, аж крісло тріщить і каже, мов від нехочу: »Погамо на дворі, навіть не хочеть ся йти до до дому. Може-б так по сотикови візо.«

»По сотикови, як по сотикови — відповідає другий — але по два, то можна.«

Тоді і третій відсуває від себе дзєвник, якби єму нараз відшала до читання охота і каже:

»Добре. Най буде по два сотики. Тільки не підносїть, панове!«

»Борони Боже« — відповідає перший — Ми так для забавки, як діти.

Потім один з них підходить до

дзвінка і притискає гузик. За хвилию являєть ся служачий, якого називають »паном маршалком«, або прямо Гілярим.

»Прошу нам дати нові карти!«

»Трийцять шість?«

»Ні. Двадцять чотиря.«

Гілярій приносить карти, розсуває зелений, круглий столик і трьох панів сїдає до »короткого«.

Той, що піддав гадку, директор повітової каси, в середині; йому »під рукою« — директор від суду а »за рукою« теж директор — лісів.

Директор від каси; — худий, дихавичний чоловічок, з єрєнькими, злобними очима, що безнастанно бігають з предмету на предмет, як дві бурі мишки у клітці на катеряниці.

Директор від суду — малий а грубий, не поворотливий, з лицем тупим, яке буває в арештантів, писарів, швачок і взагалі людей, що займають ся сухою, безідейною роботою. Він загикуєть ся і майже за кожним словом говорить: нане, нане.

Директор від лісів, великий, ролсий муцина, випасений на сьвіжій воздусі, і на дичині. Його грубий, дещо синявий ніс, сьвідчить, що він не тільки запахом сосон і лісових квіток, але і вонею алькоголів деколи любуєть ся.

»Отже, як той казав, не тратьмо дорогого часу.«

»Значить ся, два сотики візо.«

»Але майзля не виключаємо.«

»Борони Боже!«

І карти ідуть в рух. Роздає директор від лісів. Очи директора від каси бігають за кожною картою, якби єї хотіли перелєзти. Тимчасом уста, якби з очима нічого спільного не мали, всьмхають ся солодко і говорять приязно: »Люблю деколи »попіграти« собі в такім милім товаристві, як нині. На дворі дощ, болото, а чоловік сидить собі біля теплої печі, між добримми товаришами і дістає добру карту. Чи може бути лучша забава на наші старі літа?«

»Хто з нас не любив би, як би

м. відбули ся перші загальні збори „Сокола“ в Ляшках муrowаних. На збори зійшло ся ціле село, не виключаючи жінчин і молодіжки, а з сусіднього Малехова примашерував при голосі труби весь тамешний „Сокол“. Місцеві Соколи устали в лаву привітати з всякими почестями дорогих друзів, а так само щиро і сьвяточно витано двох прибувних делегатів львівського „Сокола“ дд. З. і Ш. Імпонує число Соколів і карність та послух в їх рядах викликували у всіх зібраних загал і одушевлення не до описання, а много в тих, що рівнодушю-або і ворожо відносили ся до молодого товариства, самі вступили сейчас в его члени. Загальні збори мали жвавий перебіг. Між иншими промовляли д. Хабровський, начальник сокілського стаягу з Малехова, д. Урбан з Малехова, львівські делегати і д. Ілля Квінтюк з Ляшок. До виділу вибрано дд. Василя Квінтюка головою, Ілю Квінтюка начальником стаягу, а містоначалником стаягу д. Андрія Заяця. По офіційній часті зібрані не ревели довший час на товариській гутірці, головнио про розвиток сокілської ідеї між галицькими Русинами. Коли надійшов час пращання гостей, зібрані відсцьївали сокілський гимн і відіровадиля дорогих гостей з Малехова далеко поза село.

3 Качади. На відній американській землі в Канаді настало перед двома роками роздвоєнє між рускими емігрантами на релігійній области. Глибоко релігійний наш нарід опинивсь серед стелів і по містах дрібними гуртками відчував потребу духового проводу. Сю обєгавину викиснував єпископ-самозванець Серафим і доги верті ся по руских кольоніях, поки не підмовив кольоністів до вибору між собою кандидатів на духовників, яких обіцяв висьвятити. І так стало ся. Чверть-інтелігентні або зовсім темні індивідуа, з яких декотрі извітє читати не уміли, стали „сьвященниками“ і мають просьвітяти своїх прихожан і справляти церковні функції, коли самі навіть паламарями не були би в Галичині, если би ту були остали. Ті попи-серафимні проголосили свою привалежність до т. зв. „самостійної греческо-руської церкви на канадійській землі“ а дня 26. і 27. сїчня с. р. зібрани ся на віче в Вінніпегу, покликавши на него також сьвітеских заступників громад. „Канадійський фармер“ подає, що на вічу явили ся крім сьвітеских делегатів отєї „сьвященники“: Ів. Бодруг, М. Бачинський, П. Нєгряч, О. Бачинський, В. Козяр, Г. Тимчук, Д. Ярема, І. Данильчук, О. Кандія, Ю. Богонько, Н. Зайцев, А. Яцуря, А. Вільчинський, Г. Плигроцький, Ів. Козляр, М. Мончаленко. Віче почало ся і покінчило ся молитвами, а „сьвященники“ склали на нїм звіт з роботи, яку ведуть в своїх парохіях. Вибрано також „уряд коньсульторьяльній“ і „комісію до розсліджування церковних і шкільних справ“.

Лїи проти перестужі. Ліку проти перестужі, скаже кождий, належить шукати в антиці або в дрогуєри. Однак New York Evening Post відкрыла его недавно в книгарни, замістивши оповістку отсего змісту: „Для охорони перед перестужою купи собі добру книжку і сиди в теплій хаті, поки єї не перечитаєш“. У нас сего ліку дуже мало уживають, а доказом сего повні зиплісїлїх книжок магазини наших видавничих фірм, почавши від Тов-а ім. Шевченка. Педагогічного Тов-а, Видавничої Спїлки, а скінчивши на авторах-накладцях. „Лїтературний Вістник“ має около 800 передплатників, книжки Вид. Спїлки в першїм році по виданю розходять ся в около 300 примірниках. А прецінь оголошувано, що в

нас є 10,000 інтелігентних родин. Що они читають? Чейж не французькі романи в оригіналі! Пора прозріти, що розвиток письменства зависиє від покуна книжок. Автор якого твори пішли мишам на харч і квартиру, бїльше не возьме пера в руки, бо й пощо писати, коли не буде кому дати цїклад. Щї літературний дорєбок є мірною поступу кождого народа — згадувати мабуєт не треба. В сїй справі відзивало ся вже тільки голосіа, а віднозини не змінили ся. І сей наш відгомін давних покликів мине мабуєт безслідно, а може... може під его впливом купити хто бодай одну добру книжку.

В справі еміграції до Америки. Австрійське міністерство внутрїшних справ оголосило пересторогу перед еміграцією до Америки. На основі консульських звітів новопрїбувшам до піви, Америка емігрантам тяжко найти місце з причини замкнення многих фабрик і підприємств. Перевезові товзривстві перевезли кораблями від 1. жовтня до 10. падолїста 1903. р. понад 27,000 осіб з Америки до Європи. Бїльшість подорожних належала до тої самеї категорії, що іде до Америки на зарібки. Були се переважно Славини. Також амер. „Сьвобода“ перестерігав перед вїздом до Америки на зарібки, а крім того мїєтїть ще отсю острогоу: „Най ніхто не йде до Спол. Держив, як не має адреси до яких небудь знакомих! Минулого мїсяця (сїчня) завернули еміграційні власти з Нового Йорку 129 австрійських емігрантів лиш тому, що не мали ніяких адресів до своїх або знакомих. Між депортованими емігрантами було 50 жєнчин з дітьми“.

Соціалїст дефравдантом. Жєлашкевич, увязнений за дефравдацію в Касї хорих будівельних робїтників, справив ся в тїй касї так, як до си ні один дефравдант. З цїлого майна Касї остало лєдві 205 К готївкою і понад 1000 К заляглих оплат у підприємств. Каса мала майна до 20,000 К, в чїм було резервового фонду 13,175 К на книжочках гал. Каси щадничої. Жєлашкевич, пропутавши готївку з бїжучого рахунку, зреалїзував щадничі книжочки, а на їх місце підставив сфалшовані, тому і попередні дорїчні шкєнтри кася не могла поасти на слїд дефравдації. Аж тепер викрито єї, коли вислано книжочки до провїреня в Касї щадничій.

Ревїзїи у Львові. Львівська поліція певевела вчера пополудни ревїзїю у п. Артура Зелїба, відвїчалного редактора рускої соціалїстичної газетки „Скра“. Причиною була пачка газет „Революціонная Россїя“, яка надїшла з Жєневи на адресу п. Зелїба. Газети вислано з почти прямо до поліції, а поліція зрядчала ревїзїю в мешканю адресата. Принагідно дозволила собі поліція переглянути річи і папєри п. Огородника, співробітника соціалїстичної „Вої“, який мешкає разом з п. Зелїбом.

Великий пожар. якого не бувало в Сполучених Державах ще від р. 1871, є в від-пожежі Чикаго, навістив тепер місто Балтїморє, одно із найбільших мїєт в цїлій Америці. Огонь вибух в товарових складах промислової дїльничї міста і змагав ся шораз бїльше, так що трєвав аж кілька днів і ніяк его було угасити. Вєї будівлі на просторї 140 акрів спонєєли, між иншими упали жертвою пожару банки, театри, великий магазин збіжєвий і ин. Осібні поїзди попрївозили на ратунок пожарні сторожї із Нового Йорку, Вашингтона, Фїлядельфї і других менших мїєт. Та помимо вєїх старань годї було огонь здавити. Щоби перервати лїню пожару, висаджено кіль-

кнайцять домів динамітом у воздух, але безуспїшно. В огни під звалищами домів найшдо страшну смерть кільканаїцять пожарників. Кілько загинуло людии, ще не знати. Де були величаві будівлі, там сторчать тепер розпалені звїлища. Шкоду, яку заподїяв той страшний огонь, обєднють на 200 до 300 мїліонів доларів. Поверх сотки кораблів покинуло балтїморєску пристань, ратуєчись від огню.

Із Станиславова. На удержанє ученика Г. Л. зложили послїдним часом отсї Вп. Добродїї: Вп. П. Лукашевський з Домброви 3 К, Кунцевич, Трач, Мирон, Лукасевич і о. Могюк по 2 К, п. Стеблецкий, о. Барин, о. Шмариковский, п-нї Барїшева, п-на Кудайска, Сеньковський, Мурия, о. Бородайкевич, п-на Ольга Мотюк, п. Савюк, Занкевич, п-на Навроцка і Балицкий по 1 К, п. Г. Ш. 36 с і п. Біліньский 10 К, разом 36 К 36 с. Фїлія „Просьвіти“ в Станиславові складає отсїм сєрдєчну подяку і просить укїліно Вп. Патріотів-Добродїїв, щоби і на будучє памятали о талавовитїм ученику Г. Л. — *Видїл.*

Русини! Набувайте 10-короновї облігації і переписні карти-льоси фантової льотєри львівського „Сокола“, призначенї на будову „Дому Сокола“ у Львові!

Наука, штука, література.

Блудний син, образ грїху і правдивого поканя. Сїм великобєстних проповідий, написав по чєски о. Франц Герцог, на руску мову переклав о. Плятон Карпинський. Жовква 1904. Печатня оо. Василїян. Стор. 122, в. 80. Цїна 2 К. — Провідництво наше збогатило ся знов о одну книжку, хоч не оригінальну, а лише переложєну — однакож дуже цїнну, як для свого богатого змісту, гарних образів взятих з життя, так і тому, що змістє займавий і прямо приковує читателя або слухача. Знатоки наших найновїших підручників проповідий відразу оцїнять сю книжку високо. Мова перекладу дуже гарна, правописє фонетична. Чистий дохід призначений на будову церкви в Струсові. Замовляти належить сю книжку в парохїальнім урядї в Струсові.

Телеграми

з дня 25. лютого.

Відєнь. Шведський король, який в дорозї на полуднє загостив на кілька днів до Відня, був нинї в церкві Калуцїнїв і зложив вінцї на домовинах пок. цїсарєвої Елїсавети і архикн. Рудольфа.

Відєнь. Перебуваючі ту угорєкі міністри відбули міністерьяльну нараду над предлогами, які небапом мають вїйти до сойму.

Мадрит. Вчера вечером повтерили ся републиканські демонстрації. Гурти демонстрантів перетягали улицями і сьпївали Марсилїнку, ноки поліція їх не розїгнала.

Нїючанг. Ген. Алексєєв оголосив прокламацію до всего населєня в Манджуриї, аби помагало росїйському війську. В случая непослуху загрозив воєнним судом.

мав таке щастє, як ви — відповїдає директор від лїсів.
 »Що за щастє. Раз програм, раз виграв, от як то кажуть, »щоби гандель йшов«.
 »Е, дайте но спокій. Прецінь ніхто з нас не тямить, щоби ви програли«.
 »Я пане, пане, приваїйменче пане, пане — починає белєндіти директор від суду, але на него зовсім не зважають, лиш дають карти.
 »Два сотики візо«.
 »Що граєте?«
 »Вісім«.
 »Стоїть вісім«.
 »І для мене пісвайцять«.
 »А що Бог дав?«
 »Око«.
 »То мало«.
 »А ви?«
 »Два аси«.
 »І то не богато«.
 »Трїйцять око«.
 »Ваші гроші«.
 І касїєр з повагою суне до себе »тиг«. Згодом перед ним ростє мїдяна купка, серед якої ту і там проблєскують також білі монети.

Натомість перед директором з лїса зеленїєть ся частє сукно, а перед паном від суду лежать, як сироти, два останні сотики.
 Вони запускають руки в кишєні, витягають звїдтам грєшеві мїшочки, а виспаючи з них решту дрібної монети, дають собі слово, десятїй раз сього вечера, що як то »підє« то цїлюють стїл і вертають до дому.
 »Бо то пане, пане, чистий розбїї панє, така панє« — белєндіть судовик, але і сам разом не годєн, як слїд, висказати своєї гадки, бо з гуком відчиняють ся дєрї і входить двох голосних панів.
 »А! Пан доктор! Ватаємо!«
 »І пан профєсор! Просїмо до товариства!«
 »Розумїєть ся — відповїдає доктор. — Панове того коротного. А по кілька візо? — сьмію сьитати«.
 »По два сотики«.
 »Що чує? — кричить профєсор. — Алеж то не може бути! То чистий сором для нашого касина. Лучше в гузики грати«.

А доктор додає: »Ми в »штубї« висше грали«.
 »Ту прошу панів — толкує касїєр — не ходить о виграну, тільки о забавку«.
 »О е-е-ем-о-цїю панє« доповїдає судовик.
 »Яка ту емоція, по два сотики візо! — обстає при своїм профєсор — Лучше дєрми рвати. Граємо по десять гєлєрів« — каже рішучо і не чекаючи згоди, сунєть ся за стїл.
 Грачі роблять місце новим товаришам і кажуть подати инші карти. Тимчасом доктор витягає двї новї коронї і з розмахом кидєє їх на стїл, як коли-б пробував, чи правдивї.
 »Так мало?« — питає касїєр.
 »У мене нема першого«.
 »Такий воздух, як нинї, то лучше чим »перший«. Нежит, інфлюєнца, горло, хрипка.
 »І за то всьо двї коронї зарібку? — кінчить лікар — Бодай вас, з таким мїєстом! Хто ту лїчить ся? Дїти і старї жидівки. Якби чоловік не мав дєщо зі скарбу, то прийшло

би ся з голоду загибати. От замість богато балакати, дайте кілька »баночок« виграти«.
 І гра починаєть ся наново; тільки з бїльшим житєм. Лиця румявїють, руки трєсуть ся, карти літають, як пташки. На зеленому полю зацїтають срібні квіткї — корони.
 Профєсор не йде. Він витрєсає останні дрібні і кличє слугу.
 »Мастє ту рєщту моєї платнї, сто корон. Дасьте менї їх, як буду йти до дому.
 Але скорше нї! Розумїєте? Щобим вас просьив, щобиам грозив, щобиам бив — не дайте. Добре?
 »Алеж дуже прошу« — відповїдає чємний слуга, ховаючи сто-короновий банкнот.
 »А тепер прїєсьїть нам фляшку червоного вина, того »драхєн-блєту«, чи як воно у бїса звєть ся«.
 »Корона візо«.
 »Двї лучше«.
 »І для мене двї«.
 Забава робить ся інтерєсна...
 (Конець будє).

